

Kela tiedottaa, julkaisuvapaa maanantaina 15.3. klo 12

Opintotuen takaisinmaksuehdotuksia yli 30 500

Kela on tarkistanut vuonna 2002 opintotukea saaneiden tulot. Opintotukilain perusteella tehdyssä vertailuajossa 30 510 tuensaajan vuositulot ylittivät vuositulorajan. Heille on lähetetty päätösehdotus opintotuen takaisinmaksusta.

Vuosi sitten päätösehdotuksia lähetettiin 28 400 henkilölle. Kasvu saattaa kertoa siitä, että yhä useampi opiskelija käyttää opintotukea lainanomaisesti.

Vuonna 2002 opintotuen saajia oli 329 100. Heistä 30 510:lla tulot olivat suuremmat kuin vapaa tulo eli vuosituloraja. Keskimääräinen takaisin maksettava määrä on 1 044 euroa. Päätösehdotusten mukainen takaisinmaksu on yhteensä 31,9 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 28,5 miljoonaa euroa.

Kansaneläkelaitos korostaa, että nyt lähetetyt kirjeet ovat päätösehdotuksia. Päätöksestä tulee lainvoimainen, jos sen saaja ei 30 päivän kuluessa pyydä asian uudelleenkäsittelyä. Uudelleenkäsittelypyyntö on tarpeellinen erityisesti silloin, kun opiskelija on aloittanut opintonsa tai valmistunut vuoden 2002 aikana. Jos vuositulorajan ylitys johtuu muista kuin opiskeluaikana ansaituista tuloista, takaisin maksettava määrä voi pienentyä tai takaisinmaksua ei tule lainkaan. Aikaisemmissa tulovalvonnoissa opintonsa aloittaneita tai valmistuneita on ollut 20-25 prosenttia takaisinmaksuehdotuksen saaneista.

Opintotukilain mukaisesti takaisinmaksuehdotus lähetetään myös näille tuensaajille, koska Kelalla ei ole tietoa, mikä osa tuloista on ansaittu muuna kuin opiskeluaikana. Tulovalvonta perustuu verohallinnolta saatuihin vuoden 2002 verotuksen tulotietoihin, joissa ei ole eritelty tuloja kuukausittain. Uudelleenkäsittelyssä opintotuen takaisinperintä ratkaistaan tuensaajan antamien opiskelu- ja tuloksetustietojen perusteella.

Tulovalvonta toimii tehokkaasti

Opintotukilain 17 §:n mukaisesti opiskelijan tulee itse huolehtia siitä, että vuositulo ei ylitä tukikuukausien lukumäärän perusteella määräytyvää vuositulorajaa. Tuloja ei selvitetä tukea myönnettäessä tai maksettaessa, vaan menettely perustuu tuensaajan omaan aktiivisuuteen sekä verotustietojen avulla jälkikäteen tehtävään, kaikkia tuensaajia koskevaan tulovalvontaan. Kela ei siten voi vaikuttaa tulovalvontatapausten määrään.

Opiskelijalla on mahdollisuus perua tai palauttaa vapaaehtoisesti tukea heti, kun hän huomaa tulojensa ylittävän vuositulorajan. Vuonna 2002 opintotukea saaneista 22 100 palautti vapaaehtoisesti liikaa maksettua opintorahoja ja asumislisiä. Toisaalta opiskelija on voinut nostaa tukea, vaikka hän tietää tulojensa ylittävän tulorajat. Tämän "opintotuen lainaamisen" rajoittamiseksi takaisin perittävän tuen määrään lisätään 15 prosentin korotus.

Tulovalvontajärjestelmää pidetään yleisesti toimivana, sillä se mahdollistaa opiskelun ja työssäkäynnin joustavan yhteensovittamisen ja on toimeenpanoltaan suhteellisen yksinkertainen. Merkittävin etu on siinä, että järjestelmä on kaikille tuensaajille tasapuolinen, eikä sitä voi käyttää väärin.

Lisätietoja

Kela, eläke- ja toimeentuloturvaosasto,
pääsuunnittelija Ilpo Lahtinen, puh. 020 434 3254, ilpo.lahtinen@kela.fi,
suunnittelija Tomas Ahlblad, puh. 020 434 3473, tomas.ahlblad@kela.fi

Lisätietoja haluaville saatavana myös liitetiedote "**Tulovalvonnan periaatteet ja tilastotietoja**", jonka voi tulostaa Kelan internet-sivuilta www.kela.fi/in/internet/suomi.nsf/alias/vumatied